

Referat af 3. ordinære generalforsamling i Monradselskabet

Lørdag den 22. november 2014 kl. 14.30 i Lindeskovkirken, Grønsundvej 32, Nykøbing F.

Forud for generalforsamlingen var der kl. 13.30 en andagt med biskoppen som liturg. Ved andagten blev oplæst den prædiken, som Monrad holdt i Klosterkirken, Nykøbing F. den 31. maj 1854, da han var blevet afskediget som biskop over Lolland-Falster Stift. Prædikenen blev i 1854 trykt som en lille bog. Derefter var der kaffe i kirkens mødelokaler.

I generalforsamlingen deltog ca. 21 medlemmer af Monradselskabet.

1. Valg af dirigent

Nils Wilhjem blev valgt. Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet ved mail den 4. nov. 2014 til foreningens medlemmer.

2. Bestyrelsens beretning om foreningens virksomhed siden generalforsamlingen i 2013

Formanden aflagde en mundtlig beretning om foreningens virksomhed. Hovedpunkterne i formandens beretning findes som bilag 1 til dette referat. Beretningen blev taget til efterretning af generalforsamlingen.

3. Regnskab for perioden 1. november 2013 – 30. september 2014

Det reviderede regnskab var blevet udsendt til medlemmerne i forbindelse med indkaldelsen til generalforsamling. Regnskabet omfattede denne gang kun 11 måneder, fordi regnskabet ved generalforsamlingen i 2013 løb til 31. oktober 2013.

De samlede indtægter i perioden udgjorde 46.989 kr. Heraf udgjorde kontingenter 2.800 kr. De samlede udgifter udgjorde 94.247 kr. Regnskabets årets underskud var 47.258 kr. og skyldtes især bogudgivelsen, som dog var blevet muliggjort ved en anonym gave på 50.000 kr. Kassebeholdningen pr. 30. september 2014 udgjorde 9.665 kr. Regnskabet blev godkendt af generalforsamlingen.

4. Stillingtagen til forslag

Der var ingen forslag.

5. Fastsættelse af kontingent

Generalforsamlingen godkendte bestyrelsens forslag om, at kontingentet for 2015 er 100 kr. pr. medlem.

6. Valg af bestyrelse

Ifølge selskabets vedtægter er biskoppen i Lolland-Falsters Stift født formand for bestyrelsen.

På valg denne gang var Hans Folkvardt og Holger Villadsen (som ikke ønskede at genopstille). Hans Folkvardt blev genvalgt, og nyvalgt blev Nils Roland. Begge valg gælder i 2 år. Susanne Petersen (Brabrand) stillede også op, men blev ikke valgt.

7. Valg af revisor

Genvalg af Arne Heyn.

8. Eventuelt

Der blev fremsat forslag om, at Monrad-bogen sælges gennem Bethesdas Boghandel i København, samt at det overvejes, om der ikke var nogen af Monrads bøger, der burde genudgives.

Referat ved Holger Villadsen

Bilag 1: Formandens mundtlige beretning

”Dårlig omtale er bedre end slet ingen omtale”. Det var Simon Spies, som i sin tid lancerede det slogan, og med det vil jeg indlede min beretning for det forløbne år i Monradselskabet.

Den meget omtalte TV-serie om 1864 og Monrads medvirken heri, har i høj grad styrket interessen for D.G. Monrad og hermed for Monradselskabet. Mange spørger, om Monrad virkelig var så vanvittig, som han fremstilles i filmen? Hvad var det dog for et menneske, som stod i spidsen for Danmark i årene op til 1864 – og mange har søgt på Monradselskabets hjemmeside. Og som formand for selskabet har jeg fået mange spændende kontakter, som jeg skal komme ind på senere i beretningen.

Siden sidste års generalforsamling den 24. november har bestyrelsen afholdt to bestyrelsesmøder: den 1. maj og den 2. oktober 2014.

Den 5. juni var Monradselskabet atter aktiv i afviklingen af grundlovsmødet i bispegårdshaven, for første gang med biskoppen som taler, og for første gang måtte trække indendørs på grund af regnvejr! Næste år vil vi finde en anden taler. Men som det fremgår af regnskabet var der et godt fremmøde, og det gav i år en indtægt på over 1000 kr. – 300 kr. mere end sidste år.

Den 12.12.2013 udkom min bog: ”Monrad – et indblik i biskop D.G. Monrads liv og tanker.” Udgivelsen blev muliggjort via en anonym gave på kr. 50.000, samt med et tilskud fra stiftsrådet, og bogen blev sendt gratis ud til præster og menighedsråd i Lolland-Falsters Stift. Den sælges i boghandlerne og via bogtrykkeren til en pris på kr 130,- og 100 kr til Monradselskabets medlemmer.

Ved sidste års generalforsamling gjorde jeg opmærksom på, at der var en anden udgivelse på vej, nemlig en større bog af sognepræst Henrik Gade Jensen. Den skulle være udkommet her i 2014, men han og Kristeligt Dagblads forlag har desværre set sig nødsaget til at udsætte udgivelsen til 2015 – sandsynligvis efteråret.

Bispegårdens smukke stuer blev i foråret restaureret. Det lykkedes at få Augustinusfondet til at sponserer den kostbare restaurering, som blev foretaget af Nordisk Konservering. To konservatorer arbejdede i tre måneder. Samtidig blev Vivels maleri restaureret, ligesom Carl Thomsens berømte maleri af: Monrad på visitats er blevet hængt op.

For en måneds tid siden indkøbte stiftet et smukt bogskab, hvor jeg i samarbejde med Holger Villadsen er gået i gang med at opbygge et Monradbibliotek. Hvis der skulle være nogle, som har nogle interessante bøger af eller om Monrad, så hører vi meget gerne fra jer, så de evt. kan blive en del af en forhåbentlig større bogsamling.

Ellers kan jeg fortælle, at jeg har holdt en del foredrag om Monrad, naturligvis særligt med henblik på Monrads tanker og overvejelser om bøn, men også i forlængelse af filmen 1864. Jeg har skrevet forskellige artikler og læserbreve, medvirket i TV og radio, ligesom jeg har også har en del besøg i bispegården, hvor grupper og enkeltpersoner har ønsket at se bispegården og høre om Monrad. Endelig er der også blevet besvaret en del spørgsmål via Monradselskabets hjemmeside.

Helt aktuelt kan jeg fortælle, at jeg i dag var i P4 Sjælland, og på tirsdag skal medvirke i en DR produktion om Monrad, som skal være med til at skildre Monrad fra en lidt anden vinkel og på en lidt anden måde end i TV-serien. Den bliver formentlig sendt mellem jul og nytår. I næste uge skal jeg til Sydsjællands kirkehøjskole i Næstved og til Brøndøster, hvor Monrad var præst. Her skal jeg prædike og derefter medvirke med Birthe Rønn Hornbech. Den 14. december skal jeg til Jægersborg, hvor jeg sammen med Jens Bache skal forsøge at tegne et portræt af Monrad. Jens Bache er tip-oldebarn til Monrad. Endelig har jeg en spændende kontakt til Aksel Boisen, som har store planer om at lave en større portræt-film o.l. om Monrad.

Vores kasserer Hans Folkvardt er jo menighedsrådsformand i Vester Ulslev, og han har søgt og fået midler til, at der skal laves en træskulptur af D.G. Monrad i Vester Ulslev, hvor Monrad havde sine første præsteår, og hvor han i øvrigt skrev udkastet til Grundloven. Den skal formentlig indvies grundlovsdag om formiddagen 2015.

Vi har fået flere medlemmer, så vi nu tæller 50, hvilket jeg synes er meget tilfredsstillende; men vi har plads til flere, og jeg vil gerne opfordre jer til at gøre endnu flere opmærksom på vores lille selskab.

Ja, vi er et lille selskab – men vi har store drømme. Personligt er det mit håb og ambition, at vi i fremtiden kan få opbygget et egentligt forskningscenter om Monrad. Det kan da godt være, som jeg har drøftet med Rasmus Glenthøj, at det på en lidt bredere form skal dreje sig om hele anden halvdel af 1800-tallet – men det er indlysende, at Monrad her skal og vil kunne få en fremtrædende placering.

Så vi har stadig meget at arbejde for, og alt i alt mener jeg, at vi kan se tilbage på et aktivt og kreativt år for bestyrelsen og selskabet. Jeg vil hermed gerne takke bestyrelsen for det gode samarbejde. Tak til Holger

Villadsen for det store arbejde, du har lagt i arbejdet som sekretær. Der er skabt et fantastisk fundament for det videre arbejde, og jeg beklager, at du har valgt at trække dig som medlem af bestyrelsen. Men en stor tak for din indsats. Tak til Hans Folkvardt for din varetagelse af økonomien, til Nils Wilhjem for din indsats, som inspirator o.a. og endelig til Margrethe Tøttrup, som er suppleant og et dejligt indslag i den ellers noget mandsdominerende bestyrelse. Jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Til slut: Tak til Lindeskovkirken for jeres beredvillighed til at lægge rammer til dette års generalforsamling – nu hvor Klosterkirken er lukket.

Efterfølgende foredrag

Efter generalforsamlingen var der foredrag af ph.d. Rasmus Glenthøj, der er historiker og ansat ved Syddansk Universitet. I indeværende år har han udgivet bogen »1864. Sønner af de Slagne« (Gad 2014). Foredraget handlede om baggrunden for krigen i 1864 og herunder også Monrads rolle i den forbindelse.

I foredraget forsøgte Glenthøj at give et mere nuanceret indblik i baggrunden for krigen. Det traditionelle svar har været, at krigens skyldtes de nationaliberales håbløse politik og danskernes overmod i kølvandet på Treårskrigen. Og det er et lignende svar, der ligger bag den aktuelle fjernsynsserie om 1864, hvor Monrad tildeles en mindre flatterende rolle. Virkeligheden var imidlertid meget mere kompliceret. Der var i tiden tre ret så forskellige forestillinger om, hvordan den danske stat skulle se ud: der var forestillingen om helstaten, der var forestillingen om en dansk lokalstat (til Ejderen), og der var forestillingen om et forenet Skandinavien. Demokratiet var endnu ungt, og spillereglerne i forholdet mellem regeringen og kongen var stadigvæk under udvikling. Krigen i 1864 havde nok været uundgåelig, men de danske repræsentanter ved de internationale London-forhandlinger var ikke i stand til at udnytte mulighederne for et acceptabelt kompromis – bl.a. fordi de ikke havde et klart mandat.

Debatten efter foredraget drejede sig mest om den aktuelle TV-serie instrueret af Børnedal, herunder spørgsmålet om kunstnerisk frihed i forhold de historiske forhold. Man har i TV-serien i høj grad forsøgt at forstå fortiden på nutidens præmisser, og det medfører, at serien på mange punkter er misvisende i forhold til en forståelse af de involverede personer, herunder især Monrad.